

BYDLENÍ, ZAHRADA 25. 06. 2020

Permakultura: Cesta k přirozenému zahradničení

Myšlenka permakultury poprvé zazněla v Australii na konci 70. let 20. století. Zakladateli jsou Bill Mollison a David Holmgren. Vycházeli právě z...

To, co je pro lidské zdraví celostní medicína - vše souvisí se vším, to je pro naši zahradu permakultura. Cílem permakultury je vzájemná podpora rostlin, sdílení zdrojů a využití přirozených přírodních cyklů. Pracuje nejen se zemědělskými výnosy a produkcí, ale také s etikou a respektem k přírodě. Zkuste si její principy využít i u vás.

Permakultura - více než „jen“ zahradničení

Myšlenka permakultury poprvé zazněla v Australii na konci 70. let 20. století. Zakladateli jsou Bill Mollison a David Holmgren. Vycházeli právě z vyzorovaných **přírodních systémů a moudrosti**

tradičního zemědělství, do kterých vetknuli moderní technologické poznání. Základními myšlenkami permakultury, které však můžeme pohodlně vztáhnout i k jiným oblastem života jsou:

- **Respekt k přírodě** a etické zacházení s přírodními zdroji.
- **Práce s celkem** - rozmanitost, soběstačnost, dělba o zdroje.
- **Maximální efektivita při minimu úsilí.**
- **Efektivní nakládání s odpady.**
- **Šetrné hospodaření s vodou.**
- **Úspora energií, nákladů, vyšší zisk.**

Permakultura: Principy a pravidla

1. Cílem permakultury je být **zdrojem obživy „celoročně“**. Rostliny jsou tedy sázeny v jistých schématech. Obvykle nemáme tolik místa, abychom toho docílili, ale principy zůstat mohou.
2. Připravte se na „nepořádek“. Permakulturná zahrádka připomíná hodně chaos, kterým je jen zdánlivě. Cílem je zasahovat do procesu minimálně, čímž se udrží vzájemné vztahy rostlin, které se podporují.
3. Permakultura je založena na **minimalizaci úsilí a šetrném hospodaření s půdou a zdroji**. Květiny jsou součástí záhonů s ostatními „jedlými“ plodinami. U mnoha z nich vás může překvapit, že se dají sníst.
4. Permakultura funguje **bez chemie**.
5. Efektivní využití zdrojů **vyžaduje naplánování. Nejde o nahodilou směsici rostlin!** I když neznalému by to tak mohlo připadat. Každá má své místo.
6. Základem jsou **vyvýšené záhony**, do kterých se **vkládají i kameny či větve stromů**, které absorbují vodu a v období sucha ji přirozeně poskytnou rostlinám. Hojně se využívá smrkových fošen (opět umí to dobře s vodou - neodteče, vsáknou ji a pak vydají).
7. **V permakultuře se nezalévá.** Pakliže permakulturní zahrádku dobře založíte, není zalévání nutné. Výjimku tvoří mladé rostliny, kdy se používá dešťovka. Součástí záhonu bývá i zdroj vody (jakási jezírka a říčky).

Permakultura - jak učinit zahradničení efektivní

Permakulturní zahrádka se zpravidla staví **do spirály, přičemž se využívá různých vyvýšenin**, po kterých může stékat voda. Ideální je, pokud na záhon vidíte z okna. Bude nejen potěchou, ale také můžete v případě potřeby včas zasáhnout. V permakultuře se využívá i **mulčování**, kterým omezíte množství plevelu, ale také **ušetříte zhruba 40 % vody**. Pokud chcete hnojit, využívejte **kompostu** (nebo **vermikompostéru**). Díky soudržnosti rostlin dostanou ty správné rostliny stín, jiné slunce, další ochranu před větrem. Nepouštějte do permakultury zvířata, mohou poškodit rostliny.

Permakultura - tipy do zahrady i do života

Principy permakultury jsou platné napříč planetou. Liší se pouze skladba rostlin, neboť v různých pásmech se daří něčemu jinému.

1. **Sledujte souvislosti.** Principem přírody je spolupráce, ne konkurence.
2. **Pracujte se zdroji.** V době hojnosti je uchovejte pro období nedostatku (permakultura využívá např. chytání dešťovky, kompostování...)
3. **Počáteční energie je důležitá.** Co zasejete, to sklídíte. Z nevyživené půdy nevzejdou kvalitní

plody.

4. **Poučte se z vlastních chyb**, respektujte jiná řešení, pokud se ukáží vhodnějšími.
5. **Je to určitě odpad?** Nebo to lze využít jako surovinu?
6. **Plánujte od celku k detailu.** Je třeba vidět souvislosti a pracovat s daným prostorem a možnostmi.
7. **Vytvářejte vyživující vztahy.**
8. **Začněte s málem**, získejte zkušenost a rozrůstajte se. Změny číňte postupně, abyste viděli dopad na celek.
9. **I hranice mohou být podporující** (viz dřevo, které nasaje vodu, aby rostliny posléze oživilo).

Autor článku: [Markéta Palatin](#)